

ROK PIĘĆDZIESIĄTY DRUGI

PL ISSN 0035-9629

ZESZYT 3—4

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA
I AKADEMII EKONOMICZNEJ
W POZNANIU

KWARTAŁ TRZECII CZWARTY — 1990

WARSZAWA—POZNAŃ 1991
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Andrzej Kwilecki (zastępca red. naczelnego), Anna Michalska (sekretarz redakcji), Zbigniew Radwański (redaktor naczelny), Stanisław Wierchosławski

Członkowie

Wiesław Daszkiewicz, Bohdan Gruchman, Bogusław Guzik, Adam Łopatka, Władysław Markiewicz, Eugeniusz Najlepszy, Włodzimierz Piotrowski, Teresa Rabska, Stanisław Sołtysiński, Halina Szulce, Aleksander Tobis, Zbigniew Tyszka, Janusz Wierzbicki, Wacław Wilczyński, Marek Ziółkowski

Tłumaczenie na język angielski: Andrzej Szlęzak

Adres Redakcji

ul. Św. Marcin 90, 60-809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM pokój 6,
tel. 69-92-51, w. 290

Pozycja finansowana przez
Ministerstwo Edukacji Narodowej

Printed in Poland

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Oddział w Poznaniu

Nakład 607+93 egz. Ark. wyd. 27,0. Ark. druk. 20,75. Papier druk sat. kl. V, 70 g, 70X100. Oddano do składania 31 VII 1990 r. Druk ukończono w lipcu 1991 r. Zam. nr 296/152

Drukarnia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Andrzej Komar (UAM Poznań)	
<i>Problematyka finansów samorządu terytorialnego w Polsce</i>	1
Jerzy Małecki (UAM Poznań)	
<i>Finansowoprawne podstawy inwestycji zagranicznych w Polsce</i>	13
Andrzej Gomułowicz (UAM Poznań)	
<i>Zasada zdolności płatniczej podatnika</i>	23
Aurelia Nowicka (UAM Poznań)	
<i>Umowy o udostępnienie programów komputerowych w wybranych systemach prawnych</i>	33
Marian Kępiński (UAM Poznań)	
<i>Przystąpienie Stanów Zjednoczonych do Konwencji Berneńskiej</i>	53
Mateusz Rodzyński (UJ Kraków)	
<i>Próba analizy prawnokarnej konstrukcji umyślności</i>	71
Eugeniusz Kunze (UAM Poznań)	
<i>Karne postacie przygotowania przestępstwa w polskim prawie karnym</i>	89
Wilfried Schlüter (Uniwersytet w Münster)	
Norbert Liedmeier (Uniwersytet w Münster)	
<i>Nowe prawo o pieczy nad pełnoletnim</i>	99
Eibe Riedel (Uniwersytet w Marburgu)	
<i>Trzecia generacja praw człowieka jako strategia urzeczywistniania praw politycznych i społecznych</i>	115
Ryszard Barczyk (AE Poznań)	
Zygmunt Kowalczyk (AE Poznań)	
<i>Inflacja jako narzędzie regulacji współczesnej gospodarki rynkowej</i>	131
Elżbieta Jantón-Drozdowska (UAM Poznań)	
Henryk Paszke (UAM Poznań)	
<i>Totalno-statystyczna i interwencjonalistyczna regulacja systemu gospodarczego</i>	147
Zbigniew Romanow (AE Poznań)	
<i>Agraryzm w teorii i praktyce</i>	165
Andrzej Czyżewski (AE Poznań)	
Krzysztof Helak (AE Poznań)	
<i>Relacje makrostrukturalne w gospodarce żywnościowej</i>	179
Stanisław Kozyr-Kowalski (UAM Poznań)	
<i>Pareto jako krytyk Marksa i ideologicznego pojmowania społeczeństwa</i>	197
Violetta Ruszczyńska (Instytut Śląski, Opole)	
<i>Osrodki i instytucje socjologii polskiej to pierwszych latach po drugiej wojnie światowej</i>	215
Zbigniew Tyszką (UAM Poznań)	
<i>Socjologia rodziny w Polsce</i>	233

Józef Penc (UŁ Łódź)	
<i>Kultura przedsiębiorstwa a zachowania innowacyjne</i>	249
Jan Sikora (AE Poznań)	
<i>Socjoekonomiczne aspekty zatrudnienia inżynierów w zakładzie pracy</i>	269

II. PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA

Ryszard Mastalski, <i>Interpretacja prawa podatkowego. Źródła prawa podatkowego i jego wykładnia</i> (rec. Cezary Kosikowski).	283
Jan Mojak, <i>Przelew wierzytelności w polskim prawie cywilnym</i> (rec. Leopold Stecki).	285
Stanisława Kalus, <i>Opieka nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną</i> (rec. Leszek Kociucki).	287
Kazimierz Zgryzek, <i>Postępowanie w przedmiocie zastosowania środków zabezpieczających w polskim procesie karnym</i> (rec. Andrzej Wąsek).	291
<i>Finanse gospodarki terenowej, pod red. Janusza Wierzbickiego</i> (rec. Lesław Swatler).	294
Wiesław Dębski, <i>Ekonometryczne modele dochodów osobistych ludności Polski</i> (red. Jerzy Muzalewski).	297
Bogdan W. Mach, <i>Funkcja i działanie: systemowa koncepcja ruchliwości społecznej</i> (rec. Marek Żyromski).	300
Riccardo Guastini, <i>Dalle fonti alle norme</i> (rec. Zygmunt Ziemiński).	302
Felix Zulliger, <i>Eingriffe Dritter in Forderungsrechte (Zugleich ein Beitrag zur Lehre vom subjektiven Recht)</i> (red. Leopold Stecki).	305
Jean-Louis Baudouin, Catherine Labrusse-Riou, <i>Produire l'homme: de quel droit?</i> (rec. Mirosław Nesterowicz).	308
Herwig Birg, Helmut Koch, <i>Der Bevölkerungsrückgang in der Bundesrepublik Deutschland</i> (rec. Stanisław Wierzechosławski).	310
<i>Max Weber und seine Zeitgenossen</i> , pod red. W. J. Mommsena i W. Schwentkera (rec. Rafał Wierzechosławski).	313
<i>Kratkij słowar po sociologii</i> , red. D. M. Gwisziani i N. J. Łapin (rec. Jan Sikora).	316

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

<i>Niezależne forum myśli gospodarczej</i> , Ogólnopolska Konferencja poświęcona przeglądowi głównych koncepcji przebudowy gospodarki polskiej, Poznań, 19-20 września 1989 r. (Maciej Kramarek).	319
<i>Metody i techniki badań mikrostruktur ludnościowych</i> , Ogólnopolskie Seminarium Demograficzne, Poznań—Puszczykowo, 6-9 grudnia 1989 r. (Stanisław Wierzechosławski).	322
<i>Ocena przedsięwzięć inwestycyjnych w teorii i praktyce</i> , Polsko-brytyjskie kolokwium, Poznań, 14-16 grudnia 1989 r. (Alfred Janc).	324
<i>Ekonomiczno-finansowe uwarunkowania samorządu lokalnego w Polsce</i> , Ogólnokrajowa Konferencja Naukowa, Poznań, 28-30 maja 1990 r. (Jan Sobiech).	326
<i>Marksiistowskie i niemarksiistowskie teorie zróżnicowania społecznego a świat współczesny</i> , Międzynarodowa Konferencja Naukowa, Rydzyna, 27 - 29 listopada 1989 r. (Jacek Tittenbrun).	323
<i>Kolokwium habilitacyjne doktora Wacława JARMOŁOWICZA</i> (Marek Ratajczak).	331

CONTENTS

I. ARTICLES

Andrzej Komar (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>The problems of finances of territorial self-government</i>	1
Jerzy Małeckki (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Legal-financial basis for foreign investment in Poland</i>	13
Andrzej Gomułowicz (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>The principle of tax solvency of a taxpayer.</i>	23
Aurelia Nowicka (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Contracts for the use of computer programmes in selected legal system</i>	33
Marian Kępiński (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>United States Accession to the Berne Convention.</i>	53
Madeusz Rodzynkiewicz (Jagiellonian University, Kraków) <i>An attempt of the analysis of the penal law construction of intentionality</i>	71
Eugeniusz Kunze (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Forms of punishable crime preparations in the Polish Penal Code</i>	89
Wilfried Schlüter (University of Münster) Norbert Liedmeier (University of Münster) <i>New law on custody over adults.</i>	99
Eibe Riedel (University of Marburg) <i>Die Menschenrechte der dritten Dimension als Strategie zur Verwirklichung der politischen und sozialen Menschenrechte.</i>	115
Ryszard Barczyk (Academy of Economics, Poznań) Zygmunt Kowalczyk (Academy of Economics, Poznań) <i>Inflation as a tool of regulating modern market economy</i>	131
Elżbieta Jantón-Drozdowska (Adam Mickiewicz University, Poznań) Henryk Paszke (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Total-state and Interventionist Regulation of Economic System</i>	147
Zbigniew Romanow (Academy of Economics, Poznań) <i>Agrarism in theory and practice</i>	165
Andrzej Czyżewski (Academy of Economics, Poznań) Krzysztof Helak (Academy of Economics, Poznań) <i>Macrostructural relations in the food economy complex in Poland in the light of inter-sector transfers.</i>	179
*	
Stanisław Kozyr-Kowalski (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Pareto as a critic of Marx and of the ideological conception of society</i>	197
Violetta Ruszczevska (Institute Silesian, Opole) <i>Centres and institutions of polish sociology in the early years after the second world war.</i>	215

Zbigniew Tyszk a (Adam Mickiewicz University, Poznań)	
<i>The sociology of family in Poland</i>	233
Józef Penc (University of Łódź)	
<i>Innovative culture of an enterprise and innovative behaviours</i>	245
Jan Sikora (Academy of Economics, Poznań)	
<i>Socioeconomic aspects of employing engineers at a workplace</i>	269
II. REVIEW OF LITERATURE	283
III. REPORTS AND INFORMATIONS.	319

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Анджэй Кома р (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Проблематика финансов территориального самоуправления в Польше</i>	1
Ежы Мал е ц к и (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Финансово-юридические основы зарубежных капиталовложений в Польше</i>	13
Анджэй Го м у л о в и ч (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Принцип платёжеспособности налогоплательщика</i>	23
Аурэлия Н о в и ц к а (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Договоры о открытии доступа к машинным программам в избранных юридических системах</i>	33
Марьян К э м п и н ь с к и (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Вступление Соединённых Штатов в Бернскую конвенцию</i>	53
Матэуш Р о д з ы н к е в и ч (Ягеллонский университет, Краков) <i>Попытка анализа уголовно-правовой конструкции умышенности</i>	71
Эугэниуш К у н ц э (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Наказуемые лица подготовки преступления в польском уголовном праве</i>	89
Вильфрид Ш л и т е р (Университет в Мюнстер)	
Норберт Л и д м а й е р (Университет в Мюнстер) <i>Новый закон о попечении над несовершеннолетним</i>	99
Эйбе Р и д е л ь (Университет в Марбурге) <i>Третья генерация прав человека как стратегия осуществления политических и общественных прав</i>	115
*	
Рышард Бар ч ы к (Экономическая академия, Познань)	
Зыгмунт К о в а л ь ч ы к (Экономическая академия, Познань) <i>Инфляция — инструмент регулирования современного рыночного хозяйства</i>	131
Эльжбета Я н т о н ь - Д р о з д о в с к а (Университет им. Адама Мицкевича, Познань)	
Хэнрык П а ш к э (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Тотально-этатистическое и интервенционное регулирование экономической системы</i>	147
Збигнев Р о м а н о в (Экономическая академия, Познань) <i>„Аграризм” в теории и на практике</i>	165
Анджэй Ч ы ж е з с к и (Экономическая академия, Познань)	
Кшыштоф Х э л я к (Экономическая академия, Познань) <i>Макроструктурные соотношения в продовольственном хозяйстве</i>	179
*	
Станислав К о з ы р - К о в а л ь с к и (Университет им. Адама Мицкевича, Познань) <i>Парето как критик Маркса и идеологического понимания общества</i>	197

Виолетта Рущевска (Силезский институт, Ополе)	
<i>Центры и учреждения польской социологии в первые годы после</i>	
<i>II мировой войны</i>	215
Збигнев Тышка (Университет им. Адама Мицкевича, Познань)	
<i>Социология семьи в Польше</i>	233
Юзеф Пэнц (Лодзинский университет, Лодзь)	
<i>Культура предприятия и новаторское поведение</i>	249
Ян Сикора (Экономическая академия, Познань)	
<i>Социальноэкономические аспекты приёма на работу инженеров на пред-</i>	
<i>приятия</i>	269
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	283
III. ОТЧЁТЫ И СООБЩЕНИЯ	319